

INTERLUDIUM

Co je moc, to je moc

~ Moskva 1986, mírný remix staré verze ~

SVOBODA SVOBODOVIČ

Synagoga nesynagoga, co si budem povídat, ono to bude hlavně o Máše... a vlastně ani o ní moc ne, takže nejvíc ze všeho o Moskvě povšechně – byl to takovej zajímavěj tejden v době, kdy už byla perestrojka nezadržitelně na postupu, takže Barnabáš Fořt dychtil zvědět, co se děje na Arbatu a podobně. Leteckej zájezd Revolučního odborovýho hnutí za čtyři stovky, Barnabášova první cesta letadlem a pekelný bolesti v uších při přistávání... v tu chvíli si najisto předsevzal, že zpátky do Prahy půjde radši pěšky!

Mráz byl strašlivej, Moskva hnusná, ba přímo k zblití odporná – nejbizarnější bylo, že žádnéj obchod neměl výlohu. A nikde člověk nenašel nic ani vzdáleně

podobného kavárně, restauraci, natož pak baru, prostě neexistovaly... jo, kromě jednoho, kde se stála fronta pět ulic dlouhá...

A naopak přenádherný idylky pod Moskvou v písátělském gorodku Peredělkino, kam Barnabáš uprchnul před povinnou odborářskou návštěvou Vystavky dostiženíj narodnovo chazjajstva – barvotisk jak vyšitej, u vlaku ho čekal Grigorij v šubě, kouřil dýmku a u nohou mu seděl krátkosrstěj loveckej pes. Mrzlo, až třísky lítaly, sníh oslepoval Barnabášův zrak odraženou září slunce... a hlavně to úžasný ticho... zkrátka zpoza rohu mohl klidně vyjít Tolstoj v láptích.

Ubytoval Barnabáše na dáče (Grigorij, né Tolstoj) v synově pokoji. Barnabáš ihned objevil pod matrací prezervativy a rovnou si jeden strčil do kapsy, sbíral totiž krabičky od kondomů a tenhle s azbukou, no to bude teda perla. Říkalo se přece, že kondomy jsou v Sovětském svazu hotovou vzácností (už podle toho bylo vidět, že je na dáče pěknějch prominentů). Zbytek dne ho Grigorij notně iritoval – jó panečku, teď už měl ramena, redaktůrek jeden. Litěraturnaja gazeta nabrala gorbačovskej směr a on byl teď důležitěj jak rádio... to v Praze se vždycky choval servilně a s obdivnejma výkřikama oblejzal u Fořtů vzácnou knihovnu, vždyť pracovat v český pobočce Otázek míru a socia-

lismu byla pěkná prasárna a před Fořtovejma se za to styděl, kdežto tady v Peredělkinu si pěkně žral spisovatelskou šunčičku, spisovatelský ústříce, spisovatelskou čokoládu, všeho plný stoly, Dobříš hadr, a občas blahosklonně vyslovil nějakou moudrost v odpověď na Barnabášovy snaživý otázky, jako by ho vyznamenával nebývalou přízní a prozrazoval mu tajemství, který není určený jen tak pro leckoho. Už si zas myslel, že Moskva je pupkem světa a osud světa závisí na tom, jak se to zrovna tady vyvine. Zato Larisa byla v pohodě, všude Barnabáše vodila a všechno mu chtěla ukázat: hrob Pasternaka, půlnoční mši v pravoslavném kostelíku na kopci, nejnovější film prolamující největší tabu sovětský historie... vraceli se pozdě v noci, ve vedlejší dáčce jiní savjétskije pisátěli pařili, vyřvávali a chlástali, Larisa se zamyslela a po chvíli pronesla: „Já myslím, že má-li spisovatel napsat něco hodnotnýho, musí mít nesnadnej život.“

Po návratu do Moskvy Barnabáš konečně z jednoho automatu zavolał Máše. Byla to sestřenice jeho sotva plnoletý kámošky Háni, neblaze proslulý fetandy, a Barnabáš měl za úkol doručit její rodině pytel šatstva. Zeptal se Máši, jestli by mohla sehnat lístky na koncert moskevskejch punkovejch kapel, a ona ho

přísným tónem poučila, že měl zavolat daleko s předstihem, a snad si prej nemyslí, že se taková věc dá obstarat jen tak mýrníks týrníks na poslední chvíli jenom proto, že se veledůležitéj milostpán Barnabáš právě ráčil probudit, to je tedy prej vrchol nezpovědnosti a namyšlenosti. „A jéje, s tebou bude asi pěknej vo-pruz,“ pomyslíl si Barnabáš, ale jelikož Háňa básnila, jak prej je Máša krásná, a navíc táhnul z Prahy ten pytel, tak se sejít prostě museli. Koupil rudý růže a čekal s pytlem v metru.

No fakt teda – hezká byla moc. Přímo reprezentativně. Do tý doby chodil Barnabáš po Moskvě sám a sám, a ještě k tomu v kožiše, kterej bytostně nesnášel – prakticky v něm vypadal jak rodilej Rus (a je velká otázka, co bylo vlastně lepší: Barnabášův spolubydlící ze zájezdu si kupříkladu přijel v džísce a bejzbolový čepici a vypadal i ve svejch padesáti jak mladej americkéj plejboj, ale na druhý straně byl neustále promrzlej domodra). No to je ostatně jedno, teď měl Barnabáš průvodkyni-krasavici a už po půlhodině byl dost rozrušenej, protože Máša jako by se proměnila v úplně jinou Mášu, než byla ta, která ho do telefonu častovala učitelскеjma poučkama – tahle se k němu chovala jako nějaká Indka k britskému kolonistovi, téměř jako že na ni má právo... vzal ji za ruku, šťastně na něj po-

hlédla a zbytek procházky se vodili jak v romantickém filmu. Jen s tou konverzací to bylo kapku horší. Co nejradši dělá? „Ja ljubljũ katátsa na kaňkách.“ Fakticky tohle řekla a Barnabáš měl co dělat, aby se nerozsypal smíchy. No dobře, tak co poslouchá za muziku. „Něžnáju.“ Ufff. No tak co teda ráda čte. „Něžnáju.“ Nojo, jasně... nabídl jí cigáro a čekal, že řekne něco poučného a odmítne, ale vzala si.

Když dokouřili každéj dvě, zavedl Barnabáš řeč na moskevskou synagogu. Ptá se Máši, kudy se tam jde, moc by se do ní chtěl podívat, a ona prej, že nemá tušení, ale zavolá z budky mámě a zeptá se.

Mluvily snad čtvrt hodiny a bylo jasný, že vzniknul nějakej problém. V první řadě dostala vynadáno, že řekla slovo synagoga do telefonu. Pak se pokoušela zapamatovat si sáhodlouhej popis cesty a brzy se pochopitelně ztratili.

„No tak sprasí milicijaňera,“ povídá Barnabáš, jelikož zrovna jednoho míjeli, ale Máša místo toho zezelela strachy a táhla ho pryč.

Když byla synagoga konečně v dohledu, prohlásila, že dál nepůjde, počká radši v parku a Barnabáš ať si ji tam po prohlídce vyzvedne. No a to je vlastně celý. Vevnitř Barnabáš nasadil kulicha, jelikož si zapomněl doma šábesdekl; prošel se tam a sem, obhlížel

holý bílý stěny, zezadu na něj divně koukali chlápkové v černejch kožiších, pak zas vylezl, vyzvedl Mášu v parku a jeli na sraz s její mámou a tetičkou. Prej vezmou Barnabáše do Balšovo.

Při loučení Máše s úklonem za všechno poděkoval – ani se nestačil zeptat, proč vlastně nejde na představení s nima. V divadle si od těch dvou dobrých žen vyslechl kvůli synagoze spoustu omluv: pro Mášu bylo opravdu mnohem lepší se tam neukazovat – jim dvěma by to kupříkladu tolik neuškodilo, ale Máša přeci jen ještě studuje...

Další den se pražští odboráři přesunuli do Pitěru a Mášu měl Barnabáš vidět až za další dva roky v Praze. Šukala krásně, jak protřelá děvka, ale furt tvrdila, že má nejradši katáťsa na kaňkách.

V Pitěru odvezly účastníky zájezdu dva autobusy někam na diskotéku a byl to parádní hnuj. Zlatá mládež Leningradu v hlídaným svazáckým hotelu, kde se platilo dolarama. Na baru Barnabášovi jedna ruská píča vykládala, že nejkrásnější město na světě je Moskva. Smrtelně se urazila, když se zeptal, jestli byla někdy v cizině. Prej ne. Tak jak to teda ví. No to ví přece celej svět.